

פרוטוקול מס' 282

מישיבת ועדת הכלכלה שהתקיימה
ביום ה' כ"ז אדר תשל"ז - 3.77.77 בשעה 10

השתתפו:	חברי הועדה:	י. הורביץ - יו"ר
		א. אבטבי
		פ. גרוסר
		מ. דרובלס
		י. דיניצקי (יו"ר)
		י. כהן
		א. לבני
		י. פרנק
		י. שערי
		ר. איילגד - מנכל משרד החקלאות
		י. האן - משרד מסחר ותעשיה
		ג. ופניק - דובר משרד החקלאות
		ד. ירדן - אגף תקציבים, משרד האוצר
		ו. בראון - התאחדות האכרים
		מ. מלהי - המרכז החקלאי
		י. דורון - מנכל מועצת הלול
		ש. אביגדור - ועד ענף העופות וההדו
		מ. פרלוק - מזכל התאחדות הסוחרים
		י. קרונפלד - ועד ענף העופות וההדו
		ו. גוטמן - האגוד הארצי למסחר בישראל
		מ. שורעמי - " " "
		ע. אלפי - " " "
		ז. וילף - משווק עופות חיים בר-עוף
		ד. לב - יועץ כלכלי לוועדה
		ש. אלטרמן
		רשמה:
		1. בקשת מועצת הלול להעלות את אגרת השחיטה מ-4.5 אג' ל-5 אג'
		2. דיון בענף המשחטות והסובסידיה לענף העוף

היו"ר פ. הורביץ:

אני פותח את הישיבה. אנחנו מתכוננים לעסוק בשלושה נושאים שלובים. אני מקווה שנצליח למזג אותם ביחד. שלשת הנושאים הם: (1) סובסידיה לעוף הקפוא ולעוף החי. (2) ענין המשחטות.

(3) תוספת לאגרת השחיטה.

אני מציע שנסכם בעניינים אלה. הרבה ישיבות לא

נקיים בפגרה.

לענין הסובסידיות. ברובנו אנחנו מכירים את

הנושא הזה. מנכל משרד החקלאות מכיר אותו יותר מכל אחד מאתנו. מה בעצם קרה מאז שהתכוננו לחת סובסידיה או לעזור לצרכן לקנות בזול יותר את העוף?

אני אחזור בכמה מלים וארצה לשמוע הסברים

והבהרות. העוף הפך להיות לגורם הנלקח בחשבון בסל האינדקס. העוף נשאר ב-14 המוצרים

והובטח מחירו. כיוון שלא רצו לפגוע במחירו, עלתה הסובסידיה בסדר גודל ניכרים. הפער

הלך ותפח עוד יותר בסיבוב האחרון. תיאורטית אם יחליטו שאין מייקרים את מחירו עד הבחירות,

עד שתקום ממשלה חדשה שיהיה לה כח לריב עם הציבור - באופן תיאורטי זה יכול לקחת חודשיים-

שלושה - מישור יצטרך לכסות את הפער. הפער היום בשיעור של 10 לירות על עוף, מחר הוא יכול

להיות 17 לירות. אם ירצו להיות עקביים ולהטיל את כל ההתיקרויות על הממשלה לגבי העוף הקפוא-

פירוש הדבר 20-17 לירות.

אינני יודע אם למישהו יהיה האומץ לקום ולהגיד

לחבר משל: אנחנו מייקרים. משרד החקלאות היה שותף לנו בערעור על הסדר הזה. שר החקלאות

אוזן שהענין הוכתב לו במידה מסוימת במו"ס בין הממשלה וההסתדרות.

המלצת ועדת הכלכלה אמרה שהפער לא יעלה על 3

לירות לק"ג. גם אם החלטה זו היתה למורת רוחנו, ראינו בה הצעת פשרה שלא יכולה להתעלם מהמבצ הקיים.

בינתיים הפער תפח בשמונים וכמה אגורות לק"ג. אני

חרד לתוספת נוספת. יש סובסידיה גלויה ויש סובסידיה סמויה. אחר-כך מישור יצטרך לכסות

אותה. יגישו את החשבון לדן ירדן וחבריו, ההתיקרות תחול הן על המשחטות והן על החקלאי.

יש מי שמעריך את הסכום ב-300 מליון לירות,

יש מי שאומר 700 מליון. איפה יהיה הסכום באמצע - איש לא יודע.

חזרתי בקצרה על הנושאים שעמדו לפני הועדה. גם

הזכרתי את עמדה הועדה שהיתה מזועזעת מהמבצ הגוכחי. רצינו לקיים דיון גרוב, ברור ולהגיע

לעמדה ברורה בנושא זה.

אינני יכול להתעלם מענין אחד חשוב - המרכיב של

המשחטות במחיר ובסובסידיה. היו לנו ספקות אם כלכלני משרד החקלאות, משרד מסחר ותעשייה

והאוצר הגיע למחיר האמיתי או המדויק. לא היה כאן מצב שהמשחטות אומרות: אנחנו רוצים

להגיש מוצר כזה וכזה - אתה הצרכן שלם. לא, הענין בגוי כמו באגד ובכמו בכל מקום אחר, הוא

בגוי על תחשיב. אתה מגיש את החשבון והממשלה משלמת.

איך הממשלה מתחשבת? לא היה ברור לנו, גם לא

המאנשים והחשבונות. לציבור נדמה שהמשחטות פעילות, לנו יש ידיעות קשות. לו זה היה שוק

חופשי, זה היה מצויק. אני רוצה להבין איך בנויה ההתחשבות בין החקלאי והצרכן. אנחנו

רוצים לבזוק ולדעת.

חברי-הכנסת, אנחנו נשאל שאלות לאחר שנשמע דברים.

יש כאן נושאים שונים. כל היושבים על יד השולחן

חייבים לשבת בדיון על כל הנושאים?

פ. פרנק:

עכשיו אנחנו עוסקים בנושא: ענין הסובסידיות

לענף הלול. אחר-כך נעסוק באגרה. אבקש את מי

מר פרלוק, להשמיע דברים.

היו"ר פ. הורביץ:

שביקש את כינום הישיבה ואפילו ערך הפגנות

מ. פרלוק:

אדוני היושב-ראש, חברי ועדה נכבדים, לא ציפינו שהבעיה הזאת תעלה שנית לפני פורום נכבד זה.

היינו סבורים שעם הופעתנו בחודשי-יולי אוגוסט ולאחר שהועדה הקדישה כל כך הרבה מזמנה וממריצה, ואף הביאה מסקנות ברורות חד משמעיות, לאחר שהכירה את המטריה על בוריה, הבעיה נפתרה. אך הגורמים הנוגעים בדבר פשוט התעלמו מהמסקנות האלה, אף על פי ששר החקלאות אמר למשלחת של 15-20 איש שהדרישה שלנו צודקת ביסודה. הוא ומשרד החקלאות מתנגדים לשיטה מעוותת ומקפחת של סיבסוד חלק ממחיר העוף.

אדוני היושב-ראש, אתה הזכרת כאן שחל שינוי כל שהוא במחיר העוף, חלק ממנו נכלל בסף וחלק הוצא. עשינו סקר ונתברר שאותו חלק של העוף הטרי, משום מה בהשפעה של פרוטקציוניזם הוצא מסל 14 המצרכים. אנחנו היום יכולים לקבוע שהעוף הטרי נצרך על ידי האוכלוסייה הרבה יותר מסוכר, מרגרינה או שמן.

הופענו בפני שר החקלאות ומועצת הלול. אתמול הופענו בפני גורמים בהסתדרות, בצירוף מועצת הלול, המגדלים, תנובה וכו'.

מ. דרובלס:
אנחנו מייצרים 150 אלף טון פטמים, כמה הולך לטרי וכמה למשחטות?

מ. פרלוק:
לפי המספרים שלנו 80% של האוכלוסייה מעדיפים עוף טרי. לפי מספרי משרד החקלאות החלוקה היא גסה 40%-60%. אם יוגשם החלום של מר דורון והעוף הקפוא יזחזך לשוק —

י. צורני:
הנשחט על ידי משחטות ציבוריות.

מ. פרלוק:
הציבור הרחב ידחה אותו בשתי ידיים. זו מסורת, זה הרגל. הרגלים אי אפשר לשרש תוך שנה - שנתיים. יוצא אפוא, ששיטת הסיבסוד פוגעת קשה, בכוונה או שלא בכוונה, בציבור הרחב.

י. פרנס:
לאיזה הבדל אתה מסכים?

מ. פרלוק:
אנחנו בלית ברירה מוכנים להסתפק באותה מסקנה כפי שוועדת הכלכלה המליצה עליה - 2 לירות כמקסימום

הפרש בין שני הסוגים.

הי"ר י. הרבניץ:
אמרנו שלש לירות.

מ. פרלוק:
זה צד אחד של המטבע. הצד השני של המטבע: התאחדות הסוחרים על רבבות חבריה רשאים לשאול מדוע הבזבז הזה של כספי המדינה. בנוסף על כך, העיוות הזה פוגע ועומד לחסל שלשת אלפים בתי עסק שמביאם מהפרגנות עוד כ-7 אלפים משפחות.

הציבור הזה כדי להבליט עוד כמה הבעיה הזאת פוגעת בקיים של ציבור גדול באלץ לאחוז בגשק בלתי קונבנציונלי עבורו - נשק השביתה. הציבור שלנו אינו משתמש בגשק של שביתה. השביתה ארבה שבועיים, ומכך, רבותי, יש להבין ולהרגיש את העקבה של הענף הזה.

אנחנו עמדנו להמשיך את השביתה שבועות וחודשים.

מדוע? מפני שבעלי העסקים מרגישים על בשרם שהמשך השיטה תביא לחיסול הענף. אם זה מה שצפוי להם, לא איכפת להם שיסגרו עכשיו ולא כעבור ששה או שמונה חודשים.

הוועדה הזאת פנתה להתאחדות וביקשה לסיים את השביתה,

מתוך חקוה שהבעיה הזאת תעלה על פסים של פתרון.

י. צורני:
עובדה גוספת: אנחנו עומדים ערב פסח. ההתאחדות והענף אינם אדישים ואינם שווים נפש לציבור הצרכנים, ובפרט כאשר מדובר ב-80% של האוכלוסייה קיבלנו הודעה ממועצת הלול שהורכבה ועדה בין-גופית במסגרת ההסתדרות ושגופיע בפניה.

שר החקלאות אומר: אתם צודקים, אולם ידינו כפחות על ידי הסכמים עם ההסתדרות. פנינו במשותף למר משל, והוא העביר את הטיפול לנפתלי אושפיז. אתמול עלתה הבעיה לדיון בהסתדרות.

ברצוני לציין דבר קוריוזי: אחד המנהלים של תנועה ניסה להצדיק את השיטה בהביאו דוגמא של סרדינים. הסרדינים הנמכרים לתעשייה עולים הרבה יותר מאשר הסרדינים המשוקים בשוק לעקרת הבית. זה בהחלט נכון, אבל כאן הוא נפל למלכודת בלתי סימפטית. אותו הסרדין שנמכר לתעשייה יותר בזול, חוזר לשוק לאחר הכנתו ועיבודו, כאשר מחירו צרול פי כמה.

מה הוא רצה להוכיח בדוגמא הזאת? שיש לראות את העוף הקטן כמוצר תעשייתי.

מהי הדרישה שלנו? אם רוצים להמשיך בסבסוד המצרך הזה, כמו מצרכים אחרים, יש להכניס את העוף כולו למסגרת 14 המצרכים, או לשחרר אותו כולו. דוגמת הלחם: לחם מסוג מסוי מסובסד ולחם מסוג אחר אינו מסובסד.

לסיום אני אומר: השביתה התנהלה בהיקף בלתי מקובל ובאורך זמן בלתי מקובל בתוך ציבור העצמאים. אם כי הכנסת התפזרה, אנחנו גודה לתבונה והועדה אם תשאירו לנו מתנה ותסדירו את הבעיה ברוח בקשתנו. הפתרון הוא לא רק לטובת הענף שאין לזלזל בו, 10 אלפים משפחות מתפרנסות ממנו, אלא למען הציבור כולו.

היו"ר י. הורביץ:
צאו מהנחה שכמעט כולנו מכירים את הנושא. במרוכז מאד נחזור על הדברים ולבסוף נבקש התייעצות של חברי הוועדה כדי לקבוע עמדה.

ש. אביגדור:
היות ובנושא הזה של העופות, כמו שציין היושב-ראש כולנו מכירים את הבעיה, אני רוצה לחזור לנושא של ההודינים. במשך שלשה-ארבעה חודשים אחרונים התחיל אותו התהליך לגבי ההודינים, בלי שום עיסקה עם ההסתדרות. מכסים ב-4 לירות את בשר ההודים. אינני יודע מאיפה באה ההוראה הזאת. כל המשחטות שמעבדות בשר הודו במועצה התחילו בשיטה כזאת. המשחטה קולטת מהמשקים שלה את ההודינים. היא מעבדת את המוצר ומוכרת אותו למועצה במחיר איקס. המועצה קולטת במחיר גבוה ומוכרת בסיטונות במחיר נמוך.

מה שייך הודו לעוף? תוך תקופה הרבה יותר קצרה נגיע בהודינים לאותו המצב. בהודינים המימון גבוה יותר. הריבית בבנקים עולה 40%. אני צריך לקנות הודו חי במשק במחיר הרבה יותר גבוה מאשר המועצה מוכרת. אני צריך לקנות ק"ג שוורמה ב-24 לירות, המועצה מוכרת בסיטונות במחיר של 19.60 לירות. המועצה קונה ב-34 לירות בשר שניצללים ומוכרת ב-29 לירות. בעוד שבוע-שבועיים תצטבר כמות גדולה של הודינים. נפתחו שתי משחטות חדשות השבוע עם היקף תפוקה מלא. בשביל מי יעבדו? המועצה תקלוט את התוצרת ויורידו מחירים.

אנחנו צריכים לעצור את עיסקות החבילה האלה. כל כמה שהעודפים יהיו גדולים יותר, המחירים ירדו. כבר ויחקין ועוד כמה משקים עם בעלי מניות במשחטת עמק חפר, הם יכולים לגדל מי 3, פי 5 מהמיכסה. מי יעצור בעדם? המשחטה קולטת כל כמות.

בחוץ מחכים אנשים עם ההודינים, כי המועצה התנתה תנאי שהיא קולטת את הבשר בתנאי שהמשחטה תשחוט 30% ממשקים זרים, מי שתגובה תציע.

היו"ר י. הורביץ:
70% משוריינים לבעלי המשקים?

ש. אביגדור:
כן. זו דוגמא אחת. בעקיפין נתקלתי בבעיה הזאת שקוראים לה מושב צוריאלי, שלא נתנו להם מכסות. להם אין בכלל מיכסות, בו בזמן שאחר עובר פי שניים את התכנון. תשאלו את מר דורון כמה משחטות יש בתכנון וכמה בדרך, והכל מאותו סקטור עצמו.

יו. גוטמן:
נוצר כאן רושם כאילו יש מאבק בין הסוחרים והחקלאים. לא קיים דבר כזה. איננו מתנגדים לעניין

הסיבסוד. שמענו על תכנון משחטות. כל משחטה זה ענין של עשרות מליוני לירות. המטרה של המשחטות בזמננו היתה לקלוט או עודפי היצור, בגלל חוסר היציבות במשק במדינת ישראל, התחיל התהליך בעוף וראו כי טוב ליהודים. את ה"טוב" הזה רצו להגדיל ל"טוב יותר". זהו תהליך שנעשה בכוח, בניגוד לרצון הציבור.

כבר נאמרו הדברים, רוצים להטיל על הציבור דבר מה שאינו יכול לסבול. אני הייתי מקבל את כל הקונצפציה של מר דורן, שזה תהליך של יותר היציבה בעוף, לו זה היה עולה למשק בזול. המצב הוא כזה, שעושים דבר מה בניגוד לרצון הציבור, היות ו80% של האוכלוסייה לא רוצים לצרוך את העוף הקפוא. ואם המדינה משלמת על העוף הקפוא מאות מליוני לירות - זה דבר בלתי נסבל שקשה להביך אותו.

בענין הסיבסוד יש לנו דוגמא השייכת למשק החקלאי - הביצים. יש סבסוד על כל הביצים. את העודפים של הביצים קולטים בבתי קירור. כאשר יש מחסור בביצים, מוכרים אותן יותר בזול. זו שיטה משקית טובה. מה שקורה בעופות הוא בניגוד לרצון הציבור, זה הרס אלפי משחטות, זו קפריזה של מישהו שרוצה להחדיר דבר מה שאינו מתקבל על דעת הציבור.

יכול להיות שגם ההסתדרות הסתבכה בגלל הענין של אותם 14 מוצרים מסובסדים וקשה לה לחזור. אנחנו כתבנו מכתב לגבי עדה גילן, שאנחנו מצטערים על המדיניות הזאת. דווקא הציבור של מיעוטי יכולת לא משתמש בעוף הזה.

עם כל הרצון הטוב להביך את ההסתברות של הממשלה עם ההסתדרות, יש למצוא פתרון לנושא הזה.

9. קרונפלד:
בקשר לענף העופות וההדו: נוצר רושם שאנחנו כאילו מבקשים לייקר את העוף. זו טעות חד-משמעית. אנחנו מבקשים להיות הזולים בשוק. איננו רוצה לעמוד בשוק ולהגיד לעקרת הבית לשלם 18 לירות הק"ג. שנים -שלשה עופות יעלו 100 לירות.

על הממשלה לכוון את הכסף לאן שצריך. הלא הציבור לא נהנה מהמליונים האלה. ההסתדרות לא יודעת שהציבור לא נהנה מהכסף הזה? הממשלה מזרימה כסף כדי שהעם יאכל בזול והעם אוכל ביוקר. כל העם משלם 18 לירות הק"ג.

אחרי השביתה כל הקליינטים חזרו אלינו. איפה היו האנשים האלה? הם קנו בשר קפוא, בשר טרי. אחס ממלאים את הכיסים של אגודות הצרכנים. הסבסוד את העוף הטרי, אנחנו נמכור אותו בזול, ב-7 לירות הק"ג.

10. הרבין:
הייתי רוצה לשמוע את נציגי מועצת הלול, אף שמר דורן השתחף בישיבה שלא מן המניין של הוועדה.

11. גרסמן:
אני אמרתי שאני רוצה לראות בעתיד שהכל יעובד במשחטות תעשיתיות. לא אמרתי שכולם צריכים לאכול עוף קפוא. כך זה מקובל בעולם, שהכל נחנך תחת פיקוח, גם של טיב.

המועצה טבורה שרמת הסיבסוד הקיימת היום מעוותת את המערכת. לא רצינו סיבסוד כה גדול. נציגי המגדלים, יחד עם הסוחרים והמשווקים נפגשו עם ההסתדרות כדי לשפר את העיזות הזה. התחיל דו-שיח שאני מקוה שאחרי פסח יביא איזה תוצאות. אני מניח שינסו לעשות משהו לגבי יחסי המחירים.

זורקים כל מיני מספרים - 500 מליון, 800 מליון. כמות הסובסידיה השנה מינואר 76 עד לדצמבר 76 לא תגיע, תודה לאל, גם ל-200 מליון. אני מדבר על פשמיט. (קריאה: מה עם משרד מסחר ותעשייה?)

על ק"ג שחוט הממוצע היום 6.80 ל"י. כאשר מעלים מחירים, מקטינים את הסובסידיה. האוצר רוצה להעלות בספטמבר את המחירים ב40%, ההסתדרות לא נתנה. לגבי עוף שחוט הממוצע היום 6.80 - 3.80 - הוצאות המשחטה עם אריזה. ההפרש בין מכירה וקניה 6.80. אני מדבר על המחיר של היום, לא כל השנה זה כך. מדי פעם מתקנים.

אני מסכים עם הסוחרים שזה יותר מדי. 75 אג' הם לכל העופות, גם לעוף הנמכר חי.

דבר שני: כאשר מציגים את הבעיה של סקטוריאליזם במשחטה, נכון שהסקטור ההתיישבותי ראה במשחטה חלק מהמערכת שלו. הוא לא יכול להיות תלוי. אבל זה פתוח גם לסקטור הפרטי. מר אביגדור קנה משחטה תעשייתית ובעצמו שותף.

הינ"ר י. הורביץ: למה אתה גובה ממנו ולא נותן לו פיקוח?

ברגע שתהיה לו משחטה, הוא יקבל את הפיקוח. בחלק מהמשחטה הנוגע לאוונים הוא מקבל את הפיקוח.

זה נושא כל כך דוקר עיניים. נוסף לזה שהמשחטות מקבלות מה שמקבלות, הם משלמים מה שמשלמים והצרכן משלם מה שמשלם, אתה מחייב את הצרכן הקונה עוף חי בהחזקת המשחטות, שאתה נותן להן פיקוח. הצרכן מכסה גם את הפיקוח על המשחטות.

גם בסקטור הפרטי - עוף מעולה וזוגלובק. מר סלמה היה רוצה שהמשחטה שלו תהיה מוכרת. אמרתי לו: תקבל פיקוח, אם תענה לקריטריונים. אין אפשרות של יצוא ללא פיקוח.

הינ"ר י. הורביץ: אני קונה עוף חי, מדוע אני צריך לשלם 4,5 בשביל החזקת כפר מנחם? מדוע לא תחייב את מי שקונה עוף שחוט לשלם

את האגרה?

המדינה קונה בשר בקר בחו"ל.

למדינה מותר לקחת בשביל בולים ולתת למכונות. אתה אומר שעוף שחוט זה היגייני ואדם מסכים לקנות אפילו ממחיר מלא. אני הייתי בין הראשונים שהקימו את משחטת העופות מהנימוקים הבאים: האמנתי שאפשר לגשל חלק מהמתווכחים ולמכור ישר לציבור. שנית, האנשים ירצו לשלם עבור השירות, כי העוף יבוא נקי עם מיזוג אויר. ואין התהפך הגלגל? מחלקים בחצי מחיר ומחייבים את קופי העוף החי לסבסד את המשחטות והפיקוח על העוף השחוט.

או צורת ההתחשבות קבע החוק ולא אני, קרי- הכנסת. אל תבוא אלי בטענות. לא המועצה בשרירות ליבה התליטה כך. אנחנו צריכים לבקש מכם רשות לשנות את החוק.

דבר נוסף: מדינת ישראל מייבאת בשר בקר קפוא. מדינת ישראל מחזיקה שם שרות פיקוח על כלל ישראל, למרות שמישהו לא אוכל בשר בקר קפוא. אני נאמן של הממשלה, הפיקוח רק על העוף שאני קולט. כלל העופות במדינת ישראל משלמים את הפיקוח עבור העוף הראוי, אשר מגיע לרמה תברואתית גאותה. תעמיר רופא בכל חנות בשוק הכרמל? זה נכון?

הינ"ר י. הורביץ: אתה מכשיר של הממשלה מבחינה זו. הנושא לא שלך.

אבל אני מצדיק מדוע זה כך.

אני מבקש את דן ירדן להשמיע דברים.

גם בעבר אמרתי את דעתי. מספר הערות לדברים שנאמרו פה. לגבי ההפסד התקציבי. דורון אמר שההפסד התקציבי

הממוצע 6.80 לירות. אם ניקח בחשבון שכל המערכת זוכה לסובסידיה, הרי שהעוף הקפוא נהנה מסובסידיה של 8 לירות, כאשר העוף החי גובה מ-80 אגורות. כל המערכת נהנית מ-80 אגורות, ועוף הקפוא מ-8 לירות.

8 לירות טך הכל, לא בנוסף.

ד. יודין:

הצרכן נהנה מקופת המדינה, מטובסידיה של 8 לירות. מבחינת הוצאה הקציבית צפויח בשנה התקציבית שחלפה - תסתכם ההוצאה בסביבות רבע מיליארד לירות לעוף הקפוא. אם המדיניות הזאת תימשך גם בעתיד, אגתנו מדברים בסכום שעשוי להתקרב לפי שניים מזה, הסכום יתפח בצורה משמעותית.

נאמר שהעוף הקפוא הוא אחד מ-14 מוצרים מטובסידים. 14 מוצרים זו בעצם סיטמה, לא כל המוצרים מטובסידים, כמו למשל בשר קפוא. לא רץ שהוא לא מטובסיד, אלא יש עליו היטל. מחזיר 14 המוצרים נמצא בפיקוח, וגם זה אינו נכון במאת האחוזים. תפוחי אדמה מחירם עולה ויורד.

בשביל להעמיד את הדברים על דיוקם, מר פרלוק הזכיר את נושא הלהט. יש סוגי לחם שנהגים מטובסידיה גבוהה, יש סוגי לחם שנהגים מטובסידיה גמורה. יש לחמניה שמטבסדת את הלהט.

הי"ד י. הורביץ: מחיר הלהט למאפיות שווה.

ד. יודין:

חלה נהנית בפועל מטובסידיה שונה. צרכן הלחמניה בכלל לא נהנה מהטובסידיה.

א. לבני:

כמה עולה טון קמח?

ד. יודין:

1900 לירות. נכון שנכנסנו למערכת של טובסידיות מסיבית לעוף קפוא בצורה לא מחוכנת. הממשלה קלטה עודפים בתקופה של עודפים והוציאה לשוק בתקופות של מחסור. נוצרו עודפים וקמו יותר משחטות. הממשלה לא יכלה לשנות את מחירי העוף הקפוא בשביל המטרה של ויסות. וכאשר העוף הקפוא נכנס לקבוצה של 14 המוצרים, היא לא יכלה יותר לשנות דבר.

קיים פער בין העוף הקפוא והעופות האחרים. המוצר נמכר בכל מיני וריאציות - שחוט, עם נוצות, עם חלקי פנים. למה עמדה ההסתדרות על ענין העוף הקפוא? סוף סוף ניתן לעטוף עוף ולומר לצרכן: הנה זה עולה כך וכך.

לגבי עופות אחרים היה קשה לקבוע, הם נמכרים באיכויות שונות, בצורות שונות. לכן העסק הזה נשאר מחוץ למערכת. אני מניח שאם היה נמצא פתרון שגבי איך לפקח על מחיר המוצר ולהעביר לצרכן את הטובסידיה, ההסתדרות לא הייתה מתעקשת שלא תהיה טובסידיה לעוף החי. הטובסידיה לא הגיעה למערכת הזאת, כי קשה היה לפקח שתגיע באמת לצרכן.

לחם הוא מוצר מאד מוגדר. לחם אחיד - 750 גרם. עוף זה לא מוצר, קשה להגדיר אותו.

היום נעלה את נושא הוצאות השחיטה שהן מנופחות. קשה לי לסתור את זה. אני יכול להגיד איך העסק נבנה. הוא נבנה על בסיס ועדה שהתיימרה להיות ועדה ממלכתית. השתתפו בה אנשים שהם נציגי משרדי החקלאות, האוצר ונציגי המשחטות. לא היו מנכ"לים עד שקיבלו את המאזנים. על בסיס התומר הזה נבנה ההוצאות. כמו לגבי מחיר החלב, גם בענף המשחטות יש משחטות שטוב להן עם המחיר והן צוברות רווחים, יש משחטות שמפסידות. גיסינו לעשות לפי היישר, לפי מצפוננו. יכול להיות שלא היינו מספיק חכמים ומספיק טובים.

י. כהן: אתם חוזרים ובודקים?

ד. יודין:

הוועדה מתכנסת אחת לכמה חודשים. אם יש שינויים של שבר עבודה או שער חליפין, אחת לאיקס חודשים מעדכנים את ההוצאות. לשיטה יש החסרונות והמעלות שלה.

מה הייתי רואה לפחות כמגמה לטווח קצר שיכולה לתקן עיוותים? אין לי ספק שהטענה של האנשים העוסקים בעוף החי היא צודקת, הם מתחרים בשוק בתנאים לא שווים. הם עוסקים בענף שכמעט איננו מסובסד, בעודף שהענף המתחרה מסובסד באופן מסיבי.

י. כהן:

היו המלצות של ועדת הכלכלה. איך התייחסם אליהן?

למרות התזכירים והבקשות של הועדה, אני במשרד האוצר
לא קיבלתי את ההנחיה או האופציה לאפשר לתקן את
העיוות כפי שהימלצתי. ההמלצה שלי היתה קרובה מאד לוועדת הכלכלה.

8. ירדן :

לגבי הפער - אני גם היום חושב שהמצב בלתי נסבל
מכל מניין סיבות. אמרתי גם למה. בגלל קשיים של העברת הסובסידיה לצרכן העניין לא בוצע.
העניין שצריך להחליט עליו בדרג של שרים. על כל פנים, העסק לא תוקן בוועדת הבשר הבינ-
משרדית.

הועלתה הצעה לפני כחודש ימים וניסינו לתקן את
המצב. הצענו באותה הזדמנות לתקן את העיוות על ידי ייקור הבשר הקפוא, צמום הסובסידיה
לעוף הקפוא ופתן סובסידיה יותר גדולה לכל מערכת הבשר החי. ראובן איילנד מסור לכם למה
זה לא נגמר. ההמלצה נחקבלה על ידי שלשה משרדים. היא היתה משפרת את המצב לגבי הענף הזה.
זה היה לפני חודש, לפני שהכריזו שניתה.

9. שרפי : בכמה אתם מציעים לצמצם את הסובסידיה ?

10. ירדן : המערכת לא צריכה להיות מסובסדת. יש איזה זכות לענף
העוף הקפוא להיות מסובסד בשלש לירות. רק לעוף הקפוא
בסביבות 100 מליון לירות. למה 100 מליון? מאחר והממשלה מרוויחה על הבשר הקפוא. המדיניות
של הממשלה אמרה שהרווחים שנגבים מבשר יוחזרו באמצעות הבשר. לצורך זה אנחנו חושבים שמה
שנרוויח בבשר קפוא נחזיר באמצעות ענף הבשר המקומי, לא בהכרח עוף קפוא.

עד היום הממשלה החזירה סכום גבוה יותר מאשר הרוויחה.
תמיד החזירה איקס פלוס משהו. לגבי העתיד אני מקבל את הגישה הזאת. אי אפשר ב"זבנג וגטרנו"
להגיע לפיעד, צריך באופן הדרגתי ללכת, בלי למוטט מערכות.

11. ירדן : אני מקבל את מה שאמרת. זה מתואם עם המשרדים, המשרדים
תמכו במסגנות שלנו. הלכנו יחד עם המשרד. כל יום
שעובר, בין אם מכריזים על כך או לא, בין אם מעלים את המחירים או לא, כל יום שעובר הפער
הולך וגדל.

12. ירדן : ההוצאה החקציבית גדלה.

13. ירדן : אח לא קבענו עמדה פיזית למעשה, אנחנו צריכים לדעת
שהסובסידיה תלך ותצמח, ביודעין. למשרד מסחר ותעשייה

14. ש' מה לומר בנושא זה?

15. האן : אני מחטיבת המזון. האיש המרכז את הנושא איננו.

16. ירדן : ברצוני להעיר לגבי הטכניקה של פיקוח על מחיר העוף
החי. כידוע השוק של העופות החמים הוא שוק שבו
פועלים כללי הפיצע וביקוש. הסוחרים לא יכולים לאחסן סחורה, אפילו אם הם רוצים. ברגע של
הפיצע, הם חייבים להוריד מחירים. הם ימכרו במחיר הזול ביותר, כל הסובסידיה תגיע לצרכן.
עניין הטכניקה איננו בעיה, זה אינטרס משותף למגדלים. המגדלים רוצים למכור הרבה. אם הם
יוראו להרבה עופות, הסובסידיה תגיע לצרכן.

17. ירדן : אני יושב ושומע את הדברים של האוצר ואני מכיר את
עמדת משרד החקלאות, את עמדת מועצת הלול. אני מתלבט
מאד. אני שומע מכל הגורמים: הענף צודק, אבל אי אפשר להתגבר על הבעיה - וזאת קשה לי להבין.

אני רוצה להודיע כחקלאי, שהחקלאים כחקלאים מעונינים
בענף של העוף החי לא פחות מאשר בענף המשחטות. כפי שנאמר פה, רוב המשחטות בידי החקלאים.
אם ירצה החקלאי או לא, 50% מהתוצרת הוא מוכר להעביר לעוף החם בגלל סיבות שונות, בגלל
כמויות וגודל. כתוצאה מהמסבר הזה ומדיניות הסובסידיות, החקלאי גאלץ להחזיק את העופות
במשך שבועיים-שלושה יותר מעל הזמן. ברגע שהחקלאי מחזיק תקופה יותר מעל הזמן, מדינת ישראל
מפסידה כסף על ידי גיצולת המזון. עוף אוכל מוסיף שומן, מוריד טיב הבשר וההפסד הוא באופן
כללי רק למדינה.

מקבל הרושם שהחקלאי, כביכול, נהנה מהסיבסוד. החקלאי
באף אגורה מאותן 8 לירות. בכל זאת הממשלה הזאת מחיימת להיות סוציאליסטית, למי נותנים
את הסובסידיה? לתיירים, למסיבות, לסופרמרקטים. מדובר על צפון תל-אביב, על רחביה, על
הכרמל - על כל השכבות שהן באופן ישיר אינן זקוקות לסובסידיה. מי כן זקוק לסובסידיה?
השכונות, שכונת החקוה, הקטמונים, ואדי סליב.

אני מוכן לספק לצבא את העוף חינם. ההתחשבות עם
הצבא לא מעניגת אותי. אני חוזר ואומר כחקלאי, מדינת ישראל חתמה חוזים עם חקלאים על
יצור מסויים. יתכן ונגיע למסקנה שיש צורך לייצר רק 90 אלף טון ואז נעשה רויזיה כוללת
של יצור העוף.

מר ירדן מקבל במלואה את המלצת ועדת הכלכלה, מר
איינגר מקבל, מר דורון מקבל - עם מי יש לנו מחלוקת?

להיפך, הייתי אומר שהעוף הקפוא צריך להיות יותר יקר.
הוא מוגש בצורה אחרת, הוא צריך להיות יותר יקר. למה לא ננסה להקטין את הפער בין העוף
החם והעוף הקפוא? ממי קונה הסוחר את העופות? באמצעות משווק מורשה של הממשלה. הסוחר
יתחייב למכור במחיר איקס שהממשלה תקבע. על ידי כך נוכל להבטיח גם יצור סביר. היום אנחנו
מפסידים את הכסף בצורה אחרת. גם נוכל לספק את המוצר לאוכלוסייה בצורה מקובלת.

המשחטות דרושות לחקלאים בשביל לוסת את היצור. לא
מדברים על ניגוד- אינטרסים. לא תמיד העוף החם יכול לקלוט את היצור. המשחטה תעבוד,
תייצר בשביל ויסות ומחסנים, אבל יש הכרח להשוות בין שני הענפים האלה. מפני שאנחנו
מעוניינים בראש ובראשונה להגיע לאזרח הזקוק לכך מבחינת הרגליו.

אם מר דורון אומר שרוצים להגיש לידי עיבוד התוצרת -
זה דבר יצוץ, אבל לא כל כך קל. יש 10 אלפים משפחות שמתפרנסות על הענף. לא נוכל לשבור
את המסורת ולומר: כל הסוחרים מתחסלים ועוברים לעוף קפוא. מהפכה לא מבצעים ביום אחד.

בנושא המשחטות - אינני מאושר מן המדיניות של המשחטות,
מי רשאי לייצר ומי לא. החוק קובע שחייב להיות בית קידור ותנאים כאלה ואחרים. היום העוף
החם חייב לשלם אגרה ופיקוח, וכנגד זה אינו מקבל דבר. בפני המשחטה הקטטה מעמידים כל כך
הרבה קשיים, שהיא אינה מסוגלת להתמודד. היא אינה מקבלת את האשראי של הסקטור המאורגן.
איך התחזית שיהיה? למה לא נבוא ונגיד: כלפי סקטור מסוים אנחנו מוכנים להוריד את
הסטנדרטים, בתנאי שיעמדו בסטנדרטים המקובלים.

לי ידוע שיש משחטות שאינן מאושרות לעבוד בשביל המועצה
והן עונדות בשביל המועצה תחת שם אחר. הן מקבלות שקיות של משחטה אחרת מאושרת, עבור תשלום
עמלה.

מ. דרובלס? מי?

יש גנבים - אז צריך לתפוס אותם. ד. איינגר?

על ידי סבסוד גבוה של העוף הקפוא ישנם אנשים
המתעשרים. קונים עוף קפוא, מפרקים אותו ומוכרים
החלקים קונים את התוצרת שמכרו למועצת הלול ומחלקים. כאלה ישנם רבים. פיקוח איך.
השיטה מביאה לידי כך שניצלו פרצות. זו עובדה בשוק. אם נבדוק את השווקים, נראה שמפרקים
תוצרת קפואה.

בפטימים? ד. איינגר?

כן. לאחר ששמענו את כל הגורמים, למרות שאנחנו
יוצאים לפגרה בימים הקרובים, אני מציע שאולי נזמין
את שר האוצר לישיבה ונוציא מסקנות. הנזק שייגרם הן לחקלאים והן לצרכנים יהיה גבוה מדי.
אנחנו מדברים על כך מספר חודשים והעיוות הולך וגדל. אם מחר סוחרים יכריזו שביתה, אני

מ. דרובלס

אארגן חקלאים להצטרף אליהם. זה אינטרס של חלק גדול של החקלאים. חלק גדול מהם חיים אך ורק על הענף הזה, אין להם אמצעי יצור אחרים.

פ. גרופר

חבר-הכנסת דרובלס בדבריו חיזק את דעתי שפה בכל המסכת הזאת יש משהו איום ונורא. אינני רוצה לחזור על כל מה שנאמר, התהו ובהו איום. אדוני היושב-ראש, אני עומד להגיד לך דברים קשים. אתה אשם, ואם אתה אשם, אשמה כל הועדה. לו היו מיישמים את המסקנות שלנו בזמן, לא היינו מגיעים למצב שהגענו אליו. לא יתכן שנשב בעשרות ישיבות ונשמע את כולם ואנשי משרד החקלאות ימשיכו לשלהם. עם ישראל יפסיד מליונים. אזרחים שווי זכויות נפגעים וחלק קטן מתעשר.

זה לא יתכן, אנחנו צריכים לפעול בצורה אחרת. אנחנו עם המסקנות שלנו צריכים לפנות לשרים הנוגעים, שרי הכלכלה וראש הממשלה ולהגיד להם: עד כאן. חותכים.

אני מתחיל לחשוד שיש כאן אינטרס למישהו, כולל משרד החקלאות. הגענו לרבע מיליארד לירות סובסידיה. לכאן הולך הכסף הזה? יכולנו לצאת לעיתונות, לדעת הקהל. לא עשינו זאת, אדוני-היושב ראש, כיוון שהתיחסנו לנושא ברצינות, כיוון שאתה ואנחנו חשבנו שיקחו את המסקנות ויתיחסו אליהן. והנה לקחו את המסקנות וזרקו אותן לאשפה.

כולם אומרים שאנחנו צודקים, אם כך מי יוצר את התהו ובהו? פה ישנן כוונות לא טהורות, אינני יודע של מי. אחרי שהאזרחים יעזבו אותנו, אוי מציע שנקבל מסקנות, אותן המסקנות, אבל נחליט גם על הפעולות. כאשר נישאר לבד, נסכט על הפעולות.

אנחנו יכולים לנקוט בצעדים דרסטיים. יש אפשרות לוועדה לפעול גם בפגרה. אנחנו בהחלט יכולים לפעול. אינני רוצה להיכנס לפרטים, קודמי עמדו על רוב הפרטים.

א. לבני

אני לא אצהיר הצהרות, אני רוצה להאול שאלות. ראשית כל שאלה לסוחרים: לפי החוק צריכים להיות במועצת הלול 10 נציגי המסחר הסיטוני ו-2 נציגי המסחר הקמעוני. מי הם הנציגים שלכם? אני מבקש לשמוע בתשובה שלכם מי הנציגים שלכם בין 10 סיטונאים, אם יש סיטונאים ומי ה-2 של המסחר הקמעוני. אם לא, אני מבקש על דעת עצמי שתמציאו לנו תוך שבוע את השמות של האנשים שבחרתם.

פ. דורון

יש בושימה.

א. לבני

ממתי הקיבוצניקים הם הנציגים גם ב"ברגז"ה" הזאת?

דבר שני: אני שואל את נציגי הסוחרים: יש במדינה שלנו תלווקת תפקידים מסוימת. משרד מסחר ותעשייה צריך לעסוק בנושא של הסוחרים, משרד החקלאות עוסק באספקת מצרכים במישור מסוים. כאשר לכם יש בעיה, אל מי אתם פונים? עד שגיליתם את ועדת הכלכלה אל מי פניתם? או שאתם נופלים בין שני הכסאות.

מדוע אני שואל? החנויות היו סגורות וחג הפסח

קרה, האם פנה אליכם משרד החקלאות או משרד מסחר ותעשייה? או האם פתחתם את החנויות רק בגלל קדימה של ועדת הכלכלה או מספר חברים בוועדת הכלכלה?

את נציגי מועצת הלול אני שואל: בישיבה האחרונה של ועדת הכלכלה, בנוכחותך מר דורון, דיברנו על משהו שנוגע ל-80 אגורות. אמרתם שתדונו במועצת הלול על כך. דעתם ולא התיחסתם למשאלה של ועדת הכלכלה לעצור את העלייה הנוספת.

פ. דורון

דנו.

א. לבני

היתה התייחסות שלילית. האם הסובסידיה היא נכס בלעדי של המועצות השונות והן מחליטות כן או לא? מדוע בעשרות מליונים לירות. זה מאד מתמיה ומוציא מן הכלים.

אני רוצה לשמוע ממך דורון איך מתנהלת ישיבה של מועצת הלול. כאשר מישהו רוצה - הוא שם על ראשו כובע של מגדל, כאשר הוא רוצה - הוא שם על ראשו כובע של משווק, או כובע של שותף למשחטה. איך העניין פועל? אנשים עומדים מול הראי מחווכחים עם עצמם ומחליטים?

בכל העולם המגדל והמשווק מתחשבים בלקוח. הלקוח צריך לשלם. פה כל המומנט הזה לא קיים. אני חשבתי שיש קרן סגורה של הבשק חקפוא שהולכת לספינסוף העוף חקפוא.

זה בדיוק. ד. יצחק

אז צריך להוסיף 100 מליון. א. לבני

נוצר מצב כאילו כולנו נגד המשחטות. אני לא חושב כך. י. כהן

המשחטות ממלאות תפקיד חשוב לויסות, להייגינה ועוד. אנחנו כחקלאים היינו צריכים להיות מעוניינים בסובסידיה בשביל להגדיל את הצריכה, הגדלת הצריכה מגדילה את היצור - והנה נוצר מצב משונה.

הקריאה להתיקרות של אחד המוצרים מעמידה אותנו באור לא נוח. האחריות לענין הביאה את חברי הועדה למחשבה שבנושא הזה, כמו בנושאים אחרים, האחריות הממלכתית מחייבת לצמצם מה שיותר את הסובסידיה ולהביא לכך שהמוצר הזה יתחרה בשוק. על ידי כך לצמצם את הוצאות התיווך והשיווק ושהצרכן בסופו של דבר ישלם פחות.

כל זה לא הוגשם, למרות שלכאורה כל שלשת המרכיבים היו בעד. אינני יודע כיצד להביא את המשרדים השונים, אשר נציגיהם יושבים פה ואשר צריכים להיות שותפים איתנו בכל שלשת הנושאים האלה, לידי ביצוע המלצות ועדת הכנסת שנתקבלו על דעת כל הטיפעות בשמחה. לפי דעתי זה מצב כמעט ללא תקדים, שמשרדי הממשלה הנוגעים בדבר מתעלמים מההלצות שנתקבלו על דעת הכל בנושא ממלכתי.

אני מציע שבדרך הזה הוישא לא ייחתך. גם לא רדדו של שר האוצר. אני חושב שיש לפזר דיון עם שלשת המשרדים הנוגעים בדבר: חקלאות, מסחר ותעשייה ואוצר. ההיקף הזה של מאות מליוני לירות מחייב שיחה גלויה לב שבביל להביא ליישום ההחלטות שלנו, או שמה נשמע שיש שיקולים אחרים. ואז יהיה לנו מקום כאנשי ציבור, כאנשים פוליטיים לצאת לומר את דעתנו בציבור הרחב.

בנושא המשחמות הייתי אומר כך: ברגע שאנחנו אומרים א. אגמון

שהמשקים בעלים של משחטות - זה בסך הכל דבר חיובי. אילו המשקים לא היו בעלי משחטות, אינני יודע מה היה קורה. המשחטה ממלאת תפקיד חשוב ברגע שיש עודפים גדולים. לא הייתי מציע לצאת נגד המשחטות.

הגיוני לומר שעוף חי צריך להיות זול יותר. מה גם שהציבור הצריך אותו הוא דל יותר. מכאן יש טענה קשה להסתדרות. אנשי ההסתדרות לא ראו את עיירות הפיתוח שהם מדברים בשמן. הם דאגו לבעי המלון. זו האשמה היסודית שלהם.

אני שואל: איזה פיקוח יכול להיות על הסובסידיה, אם תיתן ליצונים, למשווקים ולמוכרים? עוף שחוט לא מגיע לשדרות, איך הצרכן יקבל את העוף ייתר בביל? האם ניתן לפקח? אם ניתן, אז אפשר למצוא את הפתרון.

אני הייתי מציע לדרך ירדן הצעה: אינני חושב שיש ענין לחלק דוידנדיט לבעלי המניות במשחטות. המטרה היא שבעל המשק לא יחזיק יותר עוף אחרי שלשה חשיים. זאת לא תהיה משחטה, אוי ואבוי לו.

אתה צריך לתח למשחטה את העלות ואת היתר לחלק על כל ק"ג של עוף, בין אם הוא חי או לא. אם ניתן ליישם מבחינה חשבונאית, פתרנו את הבעיה. אם יש פיקוח, אפשר יהיה לעשות את זה. העלות 3.80 לירות - כל סובסידיה נוספת חלה על כל ק"ג.

ש. פרנק: כמה דברים קצרים. הנושא נדון כל כך הרבה זמן, שהוא

חוזר על עצמו מדי פעם. הייתי רוצה לדעת אם יש

הגבלה בהקמת משהטות? מה יכול להיות היצור של המשחטות כיום? אני בטוח שהם מקבלים תמיכות ומענקים, צריך לדעת מה הגבול של המשחטות, מהו הקיבול ומה יכולים לייצר.

דבר שני: לית מאן דפלי? שיש צדק בכל התביעות

שהוגשו. לדידי יש צורך למצוא את הדרך זאת השיטה הנכונה איך הסובסידיה תגיע לצרכן בצורה זו או אחרת, מבלי לסכן ולאזן את הדבר ככל האפשר.

דבר שלישי: חייבים גם למצוא את המקור, היכן נתקל

ונתקע העניין, הוא מגיע לנקודה מסוימת ומשם והלאה לא מתקדם.

אף איש כאן לא רוצה להגיד היכן התקלה. הועדה

הזאת תסיבת להגיע לנקודה הסופית, לדעת בדיוק מדוע העניין נתקל, במה נתקל ואיך אפשר לפתור את הבעיה.

מ. מלח: כמה הערות קצרות. ראשית, שמחתי לשמוע שמר הורביץ

היה מחלוצי הרעיון של המשחטה התעשייתית. אנחנו

החקלאים סבורים שענף הלול לא יכול להתקיים בלי התשתית של המשחטות. המשחטות מבטיחות את הענף בצורה הכלכלית והמסודרת, כפי שהוא מתחיל להיות היום. יש עוד מה ללמוד אצל הגרמנים.

לפני שנתיים היינו כ-25 אלף טון ייצור במשחטות.

השנה אנחנו בסביבות 60 אלף טון ובשנת הבאה נתקדם עוד יותר. כל הטיעון של הסוחרים על 80% של האוכלוסיה הצורכים עוף חי הלואי והיה נכון.

הי"ר ה. הורביץ: כולנו רוצים שהמשחטות תמכורנה יותר. הבעיה מי גרם

לזה, המשחטות או הסובסידיות?

המערכת הזאת צריכה להתקדם. כאשר תנובה רצתה

לחלק לחגויות מקרדיט בשביל להפיץ את העוף הקפוא,

הרבה מאד סוחרים לא היו מוכנים. הרוצה על העוף החם יותר גדול מאשר על העוף הקפוא. בענף הלול צריך להגיע לכך שרוב הענף יהיה בבשר קפוא.

בכח מי ובכפי מי?

הי"ר ה. הורביץ:

אני רוצה להכריח, אני רוצה להרגיל. אני חושב

שטוב שמרגילים את הציבור. הפער הגדול הקיים איננו

מ. מלח:

על דעת החקלאים.

דב יוסף הכריח לאכול פילה. לא אוכלים פילה.

א. לבני:

אני בהחלט מסכים שהפער הוא גדול, אבל ההתקפה

על המשחטות היא לא במקום.

מ. מלח:

הי"ר ה. הורביץ: אני רוצה להשתתף בדיון בכמה מלים. אני רוצה לחזור

על דעתי בצורה מסודרת.

רבותי, אני בעד משחטות. העניין זה באמת חשוב. אני מאמין שאנחנו רוצים לצאת מהנוהגים

הקורמים. אני בעד זה שבעלי המשחטות יקחו כסף מבעלי המניות שלהם, יעשו פרסומת ויעשו טיפולים. בתנאי אחד - תן את האפשרות להתחרות בהם.

אני בא לשאול מה רוצה מדינת ישראל. אם היא רוצה

להוזיל את מחיר העוף לצרכן - ובזה היא רוצה - כך כך הסתבכנו שכמעט אי אפשר לדעת מי

רוצה לעזור לאגד, המדינה לאגד או אגד למדינה. מי רוצה לעזור למשחטות? המדינה, כיוון

שהשקיעה כל כך הרבה כספים. מחר אם אין סובסידיה, הרבה מליונים תקועים.

העיוות הוא כללי. זה נכון לגבי משחטות, לגבי טחנות קמח - כולם נוצרו לכולם. אי אפשר לדעת איך יוצאים מזה, כל כך הרבה כסף השקענו ונשקיע.

אומרים לאגד: סיגרו קווים מפסידיים ונוציא אותם

למנוע אבל מהר תצטרך לסלק אלף עובדייט. אגד אומר: בבקשה, עיזרו לנו לפטר אלף עובדים עם התמלוגים שלהם.

בונים משחטות נוספות. למה? הולכת וגדלה הצריכה.

אומר ירון שהובילנו אותו בחוטיים. אני אומר בגלוי, עשרות מליוני לירות החזירו הבעלים למשקיעים. נחננו להם תחשיב כזה שהם הכניסו מאות מליונים. אני בקיא בדברים ואני יודע.

בואו לא נאגד חוש מידה. משרד החקלאות מצדיק את הענין,

איבנו רוצה בו גם מטעמים של פטריוטיזם, של כספי המדינה, גם לטובת החקלאים. כפו עליו. משרד מסחר וחעשיה - קל וחומר. מה עושים? מה אני אקרא לשר האוצר? הוא צועק "גוועלד". ויא יישאר בהיסטוריה כיהושע המדפיס.

אנחנו יכולים להגיד את המעט שאנחנו יכולים. אנחנו

לא רשית מבמעה. איננו יכולים לבצע, מקסימום אנחנו יכולים להתריע. מה שקורה זו קלות דעת שמסכנת ולא יותר. המשחטות סומכות על התהליך הזה, אנחנו נלכדים ברשת של עצמנו. יוט אחד נרצה להתיר את העניינה ולא נוכל, נהיה שקועים עד צוואר בהשקעות.

אלה כספי פיתוח. ועדות ממשלתיות החליטו על כך. האוצר

אישר את ההשקעות בשיתוף עם משרד החקלאות ומשרד מסחר וחעשיה, מה פתאום רוצים לחתוך את הצוואר? לא יוכלו לעמוד בהתחייבויות. אני מבין את בעלי המשחטות, את החקלאים ואת הסוהרטים. יש גבול להפרש הכספי.

מהו יהיה כדאי יותר לקנות עוף שחוט מאשר עוף חי. אתה

תקנה עוף חי פי שלשה מאשר שחוט. למה? ככה. צריך לעצור את התהליך הזה. לא רק שלא שמעו בקורעו וייקרו פחות מאשר צריך היה לייקר, גדל הסבסוד של העוף הקפוא. לא זו היתה המגמה הראשונה, שהממשלה חטבסד את העוף הקפוא עד כדי כך שכדאי יהיה לקנות אותו.

אם אמרנו 3 לירות הפרש, זה היה מעל לראש. 3 לירות

תמריץ למשחטות כדי שיקנו, ישחטו ויאחסנו.

מדוע המשחטות חשובות? אני מוכן לדבר על זה בלי סוף,

בתנאי אחד - שהן חשובות בכח עצמן. אני מאשר שאין לנו דיכוח עם משרדי הממשלה הנוגעים בדגמי הפעם יש זיווג מצויץ בין עמדת הועדה והמשרדים. עדה גילן ונזהת קצב קובעות במדינה?

אדם פושט רגל משלם מה שיש לו. מדפיסים כסף. אנחנו

במיות ורצינות אומרים: איך יותר כסף וגם איך הצדקה להוציא אותו. אני מציע לחזור ולתבוע במספרים, העיהונות ובכנסת. לחינם תקראו לשרים.

ביקשנו את רשימת חברי המועצה בועד הפועל ולא נחת.

רשימתם יכול להיות שצטרך להציע חוק שאומר שבהנהלות מועצות היצור לבעלי המניות - אם הם אינטרסנטים אישיים או תנועתיים - אסור להיות הקובעים, לא בחלוקת הסובסידיות ולא בהשקעות. אמנם זה נראה מוזר, מפני שמנצלים לדעה את כספי המדינה כאינטרסנטים. נהלל תחליט על חדרה נחרדה תחליט על נהלל.

חבר-הכנסת גרופא הציע לבטל את מועצות היצור. אינני

פ. איינגרטן

בטוח שחגרינו בסקטור שלו יתנו לו תמיכה.

בצורה הזאת.

פ. גרופא

זאת אני אומר בניגוד לתפיסה ששמעתי בועדת הכלכלה

ר. איילנד

של הכנסת, שהיושב-ראש שלה הוא חבר טוב שלי. הוא כאילו הציע את המועצות בנושא האינטרס החקלאי מול האיגוד המקצועי.

אני בהחלט רואה במועצות היצור והשיווק כפי שהן

קיימות היום מכשירים ממלכתיים לביצוע מדיניות הממשלה בנושאים החקלאיים.

אני מציע לכל יתר החברים שיראו את הדברים כך. התנפלות על מועצתו זו או אחרת, כאשר האחריות על מה שנעשה במוסדות האלה היא על משרדי הממשלה המופקדים עליהם, היא התנפלות לא צודקת, לא הוגנת, מפני שמתנפלים על מישהו שלא יודע להגן על עצמו.

המועצות מאז הקמתן לפני 17 - 15 שנים הוכיחו את מה שאנחנו חשבו שהן צריכות לעשות. הן עושות על הצד הטוב ביותר, לפי דעתם. פה ושם תמיד יש מה לבקר. בכל גוף ציבורי שיש בו פעילות יש מה לבקר ומה לתקן.

אני אומר את הדברים האלה בעיקר בהקשר האחרון של הדברים, של הפובליציסטים, כיצד הן נקבעות על ידי מועצת הלול. הסובסידיות נקבעות על ידי הממשלה, מועצת הלול היא המכשיר המבצע. הן נגבות מכיס משלם המיסים.

רציתי להזכיר את הדברים לפרופורציות הנכונות, אינני רוצה טוטלית להגן עליהם. אני מציע שנפריד בין נושאים. בנושא שדנים בו אפשר לעשות טרפ לדברים רבים מאד, וזה יכול לשמש לנאומים מאד מאד משכנעים את הנואם עצמו ואת מי ששומע אותו קצת פחות. אני מציע שנישאר במסגרת ההגיון. אם נאומים, אני בשטח הנאומים חלש מאד.

עכשיו לגבי הבעיה שגרמה לשביתה. אני ניסיתי להסביר לטוהרטים לפני שהשביתה פרצה, באמצע קיומה של השביתה ואני שמח לציין שמה שאנחנו אמרנו להם היום בא לידי ביטוי בדברי אחד החברים. הוא אמר, הנה הקונים שלנו חזרו אלינו, שום דבר לא קרה. זה בדיוק מה שאמרנו להם - לא שינוי במחירים יקבע, הקליינטורה היא קבועה, זו קליינטורה שאינה רוצה לאכול בשר קפוא. במידה והיא צורכת בשר עוף, אז היא צורכת כפי שהחברים מוכרים אותו. השינוי במחיר הסיטונאי ב-80 אגורות, שהקפיץ את השביתה, לא יגרום לשום נזק למסחר הזה.

ההמלצה שלנו היתה עוד לפני 80 האגורות.

פ. כהן

80 האגורות גרמו לשביתה. אני מדבר כרגע על אותן 80 אגורות. 80 אג" אשר גרמו לזעזוע ולשביתה של המסחר באמת נרמזו זעזוע. גיסינו למנוע אותה, לא הצלחנו. במקום הכל אני היום יכול לסכם שהשביתה לא היתה מוצדקת.

באשר לדברים הנאים, החברים האלה יודעים יפה מאד שבזמנו כאשר אנחנו הגענו להזדלח המחיר מתחת למחיר המינימום, הגענו מכיוון שהבינונו, במצב נתון של היצע אם לא נעשה כך - אנחנו עלולים לפגוע בהם.

כאשר ההיצע השתנה, יכולנו לבוא אליהם ולהגיד, בהפרש בשיעור של 1,50 לירות שום דבר לא יקרה אם נעלה אותו במחצית. ובאמת שום דבר לא קרה, מלבד העובדה שהם הפסידו מסחר של שבועיים.

קריאה

אנחנו לא בודדים. אתה לא חייב לשמוע את מה שהוא אומר. אם אתם לא רוצים לשמוע, לא נכעם עליכם.

הנרי"ר פ. זורביץ

אני מציע שכל אחד ישחק את המשחק שלו. כל אחד שידאג לעניינים שלו. המסחר ידאג למסחר ולא לצרכן. על ידי הגדלת מחיר העוף הקפוא אתה לא כל כך מגן על האינטרסים של הצרכן.

ג. איילנד

מישהו הכניס את האלמנט של התכנון. זו לא דאגה שלכם. אתם לא צריכים להיות מודאגים בעניין זה. אני מצטער על הקפיצה הזאת. אמרנו שאם אמנם המצב בשוק יחייב שינויים באותו מישור שאנחנו חופשיים לעשות את השינויים, אנחנו נעשה אותם.

הנרי"ר פ. זורביץ

עכשיו אין צורך?

אין צורך. אמרתי באותו מישור שאנחנו חופשיים לעשות. מדברים על עניין מסוים, אנחנו לא יודעים מה נעשה במוינה, כאילו לא יודעים. מגטים לפתור את העניין הזה. יש די בעיות לעם ישראל.

ג. איילנד

זו בעיה של המסחר. הוא היה על מי מנוחות עד לפני

שלושה - ארבעה שבועות. הענין היה מאודן אז בהגאי היצע מסוימים.

מתי היה מאודן?

ג. דרובלס:

עד אותה תקופה שמעה על שביתה של סוחרים, כשמשרד

ג. אילוני:

החקלאות הסכים להוריד את מחיר העוף החי ב-1.50, מתחת

למחיר המינימום. איננו אזהבים לעשות זאת. עשינו זאת מפני שבקצה השני של העוף הקפוא

הייצר קשיים. אבל בתקופה יותר מאוחרת, לפני כשלושה-ארבעה שבועות ההיצע הצטמצם והיה

אפשר להיות בממדי הקלינטורה הקיימת והחלוקה בין שני סוגי העופות, במחיר שלא הזיק למסחר.

עשינו זאת ואני חושב שלא היזקנו למסחר במאומה. נקודה.

אני רוצה להבין איך לא הזקת למסחר.

ג. דרובלס:

אתה הסברת בצורה פנטסטית מתוך אספקט אחר. אתה אומר

ג. אילוני:

שהמסחר של העוף הקפוא הוא לחתונות ועוד ועוד. מה

האלטרנטיבה שלו? האלטרנטיבה לא שוק הכרמל, כי אם בשר קפוא.

אני לך עוד שני דברים שאחזיקם וכל חבריך שכחתם לקחת

אותם בחשבון. כפי שקיימת שם קשיחות מסוימה בביקוש ובקלינטורה, גם פה קיימת קשיחות,

כאשר האלטרנטיבה לא שוק הכרמל אלא בקר בשר מיובא, שמתחרה ביצור הזה.

עד כאן את הפרק הזה גמרתי. להערכתך בנושא הזה לא

נגרם למסחר שום עוול, שום נזק.

היום ברור לי שעמדת משרד החקלאות היא בניגוד לעמדתנו

ג. דרובלס:

במחיר של בשר עוף קפוא.

לא. עוד לא הגעתי לזה. אני לא אתבייש אם באיזה דבר

ג. אילוני:

אהיה חלוק עליך. אתה לא מבין את הענין, עם כל הכבוד.

אני את האופרה הזאת של שביתת המסחר גמרתי.

עכשיו קיימת בעיה נפרדת של הסובסידיות בנושא. בענין

זה עמדת משרד החקלאות היא עמדה ברורה וגיודה, והוגדרה כמה פעמים. לי יש זכות יוצרים

על התאגדה שהיא עמדה הממשלה כולה, אבל לא כל כך מתבצעת.

אם אתה אומר שצריך לבדוק מחדש, אנהנו היום בודקים

גם את תחשיב יצור החלב מחדש. מותר לברוק. עצם המושג של סובסידיה טומן בתוכו את הצורך

לבדוק ולברוק.

אני רוצה להקטין את המשקל של הנתונים האלה ושל

הקביעות האלה. אם הסובסידיה במחיר הבשר אינה יותר מ-25%, אז אני יודע שאני ב-75%

מיהתיקרות הזאת מתמודד עם השוק. אני יוצר את הקונפרונטציה הגריאה שחייבת להיות בין

היצור והמסחר, שהיום אינה קיימת, מפני שהסובסידיה היא הסופגת את ההתיקרות, מפני

שממחיר לצרכן הוא מחיר קבוע. אם את המושג הזה של סובסידיה הועדה תאמץ לעצמה, אני אהיה

מרוצה. זו קונצפציה שאנחנו צריכים לקבל אותה, אם איננו רוצים להיסחף במסע העיוותים

הקשים היום, כאשר דברים מהיקרים והמחיר לצרכן גשאר קבוע.

אינני יודע אם אנחנו נמצאים על גל אחד מבחינת

הסכנות הסובסידיות, כפי שהיה במחיר החלב וגם במחיר המוצרים החשובים. עם בוא היום

יצרכנו לעשות איזה סדר יותר הגיוני בנושאים האלה. עלול להיות פה זעזוע קשה מאד למערכת

המחירים. מבחינה זו אין ויכוח, לא עם החברים האלה ולא עם החברים האלה, שנושא הסובסידיות

במצב הנוכחי הוא נושא שסעון טיפול.

אינני רוצה להסתיר - אילו הייתי רוצה להסתיר זה

היה טמשי מצדדי - הענינים האלה נמצאים לאור היום, ביחסים שקיימים בין הממשלה וההסתדרות,

בהסכמים החלים על הממשלה אחד הסעיפים קובע שלא מייקרים את המוצרים הכלולים בסל המוצרים.

זה התירוץ?

ג. דרובלס:

ר. איילנד:

אתה רוצה לשמוע הצדקה יותר גדולה? אני לא מסוגל.
מה שכן ניסיתי לעשות - וזה התפרסם בעיתונות - לכנס
את הוועדה המרכזת, כדי לשפר את המצב מבחינה זו, לצערי, לא הצלחתי.

היו"ר פ. הורביץ:

בענייניו אתה הממשלה. אתה רוצה שאני אפנה לעדה
גילן?

מ. דובלט:

מנכ"ל משרד בא ומודיע: הממשלה רוצה, ההסתדרות לא
רוצה?

ר. איילנד:

הממשלה לא רוצה. אתה יכול רק לצטט מה שאני אומר.
במה הממשלה מעונינת? בהסכם. זה נאמר בכנסת לפני
שבועיים, כאשר הביאו את אותו ההסכם בפני הכנסת.

פ. גרוס:

לא אישרו אותו.

י. כהן:

אל תסתתר מאחורי הסכם.

ר. איילנד:

אתה יכול היום לבקר, אם אתה רוצה, את העובדה. העובדה
הזאת היא עובדה שהממשלה רוצה ללכת בנושאים שקשורים
במוצרים המטובסדים בהסכם עם ההסתדרות. אם זה טוב או רע, זו הערה שלך.

זו מדיניות הממשלה. אילו המיגבלה הזאת לא היתה

קיימת, אני מעריך שיחסי המחירים היו מוצאים את פתרוןם באותם הגבולות כפי שהמלצתם
עליהם, מפני שזה מקובל עלינו. מדיניותו של משרד החקלאות בעניין זה לצמצם את הסובסידיות
לכל המוצרים ולא רק למוצר זה. אנחנו רואים בזה (א) עיוות ב) סכנות גדולות מאד לקראת
העתיד בקשר להתייבשות מערכת המחירים ג) איננו רוצים העדפה של מוצר זה בשוק.

קיימת בעיה חריפה מאד, הרבה מעבר למה שבא פה לידי

ביטוי, של בשר בקר קפוא, לפי מיטב ההכרה שלי. מאחר והמוצר הזה יוצר הוצאה נוספת על כל
טונה שנצטרכת בארץ, בין סביב 500-600 דולר לטונה, הוצאה נוספת בהשוואה לעוף, הוצאה
נוספת במטבע זר לעומת ההוצאה הקיימת ביצור טונה עוף במונחים של בשר, כאשר הבשר מִסֹּפֶק
למדינת ישראל בסובסידיה של הממשלות המייצאות. זה נראה לי נושא שהוא חייב טיפול,
אם אנחנו רוצים להביא את מערכת המחירים של העוף הקפוא לרמה הגיונית יותר.

קיימת פה בעיה. הבעיה היא כמובן בתחום הצריכה.

קולות המערכת של דמפנינג במדינות המייצאות אלינו ומערכת המחירים שנוצרה כתוצאה
מהדברים האלה. הבעיה הזו היא קיימת ואני רוצה להסב את תשומת ליבכם לנושא זה, אשר
פתרון של דבר אחד חייב לגרום אחריו גם פתרון של דברים אחרים.

אם אנחנו איננו רוצים באמת להקטין את היצור המקומי,

עבדכם הגאמן אומר שמדינת ישראל במצבה הנוכחי הוא בעיקר במישור מאזן התשלומים. השד לא
יקח אותה אם תאכל יותר את המוצר שהיא מייצרת כאן בחסכון של 500 דולר.

בזה סיימתי. אני רוצה לסכם מה שאמרתי בשלושה דברים:

מה שנוגע למסחר בעופות היום - האם לעומת המצב הקודם זה מה שגרם לשביתה? לפי מיטב

המרחי לא. לפי העובדות לא. אם אמנם מבחינת ההיצע ישתנה המצב באותו קצה שאנחנו יכולים
לשנות - זאת נוכל לדאוג בעתיד. העניין הזה מחייב תיקון העיוותים שהם מעל ומעבר. מבחינה
זו אין במדינה הזאת משהו שחושב אחרת. העניין הזה מחייב בדיקה. הצבעתי פה על דרך של
מדיניות לטווח ארוך, כיצד העניין צריך לפעול ומה העקרונות שלו.

עמדתי על כך שתיקון מחירי בשר עוף יש להם גם

השלכות לגבי מוצרים אחרים, אשר הם אלטרנטיביים לאותו עוף.

היו"ר פ. הורביץ:

נשאלו שאלות. אני רוצה להציע עכשיו הצעת סיכום
שלנו. אם היא תתקבל על דעת החברים - טוב. אם

לא - נביא לישיבה מיוחדת. היום נחזור על ההצעה הקודמת שלנו. שלש לירות זה הפרש מספיק

בהחלט. אנחנו עומדים על כך. אם רוצים לטבסד ולא להעלות את המחירים - יטבסדו את כולם
אם יוק - את כולם.

הצעה שניה אומרת: אני מוכן לאמץ את ההצעה של ראובן
אפילו - וטובסדידה צריכה תמיד להיות אחוז מסויט מן השוק ולא יכול להיות שתתנפח במידה
לא נעימה. הסובסדידה היא חלק ממחיר המוצר, חלק קבוע.

גם אפילו

אם הכריז לטבסד, שאחוז הסובסוד יהיה קבוע ומוסכם
מערך המוצר.

לא יותר מכך וכך אחוזים.

ולא יותר מ-25%.

השאלה איפה הסובסוד יינתן - בגמר או ישירות?

קבענו לפחות את זה.

אם אתה מדבר בהחלטה על הנתיחה כלילת - אינני יודע
אם זה טוב.

זה נכון על הכל. אם זה נכון בסעיף זה, זה נכון על
הכל.

מדובר על סובסדידה למוצרים ולא סובסדידה לאמצעי יצור.
אני מתנגד לסובסדידה לאמצעי יצור. יש נושא אחד של

אנחנו מוכנים לאמץ את גישתו של ראובן אפילו לגבי
סובסדידה למוצרים.

אני מציע שבקטע תוך 30 יום לדיווח לגבי מה געשה עם
ההמלצות האלה.

למה לא נזמין את השרים?

זו ברכה לבטלה. בענין האגרה אני רוצה לשנות את הכל
ולדבר באגרת השחיטה לזיגו את המשחשות ולא את כלל
העוף. לפי דעתי זה אחד הדברים העקרונתיים.

אתה מעלה את העלויות של המשחשות.

אם זה נכון.

אתה מטיל את זה על הממשלה.

אז אני מטיל על הממשלה. יש מטפיק עיוות. 10 לירות
עכשיו עולה, או יהיה ב-4,5 אגו. עיוות נוסף. אינני
רוצה להטיל על העוף החם את הפיקוח במשחטה.

איזו חוכמה זאת?

5 אגורות על העוף החם לא ישפיעו עד כדי כך. אסור
לנו לקבל זאת. נצטרך להעלות את העיבוד של המשחטה.
אני רוצה להטות את השרידותם לאלה שמשלמים אותן. ישלמו אגרה ויקבלו את הפיקוח.

הי"ר י. הורביץ:

רבותי אורחינו, תודה רבה.

ר. אפילנד:

אני מציע שבלהט של איזה דיון לא נעשה דברים שהם אינם יכולים להיות מעוגנים בהתנהגות של שום גוף ציבורי. האגרה מוטלת על חומר הגלם, על העוף שמגיע לשוק.

הי"ר י. הורביץ:

תסביר לי את הצדק. אתה מחפאר בפיקוח. מה אתה רוצה מהעוף שלהם?

ר. אפילנד:

תבחינו בין הדברים. יש דברים שנוגעים לחובתם של המשרד והמועצה, יש דברים שהם בחחום העיריות. יש פיצור עצום של המשחטות הקטנות האלה. לא רציחתי לספר לכם באיזה תנאים הם פועלים ועל מה אפשר לפקח. בלהט הויכוח אל נשנה דברים שהם אינם מאוזנים ואינם הגיוניים.

האגרה בעשרות נושאים נופלת על מוצר אשר בחלקו נהנה מהשירותים ובחלקו אינו נהנה. זאת אפשר להגיד לגבי ההיטל של מועצת הירקות. מזה המועצה משלמת מחירי מינימום, יש כאלה שנהנים ויש כאלה שלא נהנים.

האם ועדת הכלכלה רוצה לדחוף את הענין הזה לשיווק יותר מודרני, יותר היגיני, יותר פבוקר או שהיא רוצה להנציח את המצב הנוכחי של כוכים ופינות שחיטה?

הי"ר י. הורביץ:

זה לא שייך לענין. אתה נותן 10 לירות למשחטה - זה כן. 5 אגורות שיתחלקו - זה לא.

ר. אפילנד:

הוא יכול לקבל את אותו השירות בתנאי שיביא את העסק שלו לרמה שאתה יכול לשרת אותו.

הי"ר י. הורביץ:

לא מגיע לו - אל תיתן לו.

י. דורון:

אתה חושב שהעוף החי יימכר במשך 5 אג' פחות?

הי"ר י. הורביץ:

לא. לא הכרה בו - אל תכיר בו. אבל מה אתה רוצה ממנו עוד? יש גבול לכל דבר.

ר. אפילנד:

מבחינת הענף עוף שהולך ליעוד הזה ועוף שהולך ליעוד ההוא - הוא מבחינה זו "פול" אחד. יש למגדלים ענין שחיינה להן אותן המשחטות אשר באמצעותן אפשר יהיה לווסת את השיווק.

הי"ר י. הורביץ:

תקים המועצה משחטות ותחייב את כל המשחטות.

ר. אפילנד:

איננו מבקשים עליה של 5 אג'.

י. דורון:

חלק גדול מהפיקוח הולך ליצוא.

הי"ר י. הורביץ:

תחייב כל משחטה שמקבלת את השירות.

ר. אפילנד:

מחייבים אותה. אחד הדברים שאתה מכיר - ענין הכשרות.

הי"ר י. הורביץ:

נדון על זה בנפרד. אני מציע שהמשחטות תישאנה בהוצאה הזאת. אם יש לה 10 לירות, יהיו לה עוד 4,5 אג'.

י. דורון:

את האגרה לא מעלים ואת שכר העבודה העלו.

הי"ר י. הורביץ:

אתם לקחתם את הבקשה חזרה. הישיבה נעולה